

גבולות היחידה: פרק ו', פסוקים כה – לב

נושא היחידה: ניתוח מזבח הבעל

כתבה: יעל דאר

מספר שיעורים לפי המתווה: 1

הסבר כללי:

ביחידה זו נעסוק במשימה הלילית הראשונה של המנהיג החדש. אך לא כנגד האויב, אלא מול משפחתו ואנשי עירו.

פתיחה:

נספר שני סיפורים קצרים.

- בקרבת ביתנו היו יתושים רבים. היתושים היו מעצבנים ועקצו אותנו כל הזמן. לא ידענו מה לעשות. מרחנו את גופנו באלתוש. שמנו מנורה כחולה וגם הזמנו מדביר מיוחד. היתושים פחתו אך לא נעלמו. התברר לנו שבמרחק לא גדול מהבית יש שלולית גדולה ובה מים עומדים.
- אחי הקטן כל הזמן היה מצונן. אמא רצה אחריו עם טישו, כדי לקנח את אפו. בלילות שמה מכשיר אדים עם שמן אקליפטוס. כל הזמן לבש סוודר כדי לא להצטנן. אבל זה לא עזר. הוא המשיך להיות מצונן כל הזמן. הרופאה הציעה להורים לעשות בדיקות אלרגיה. ובאמת התברר שאחי אלרגי למוצרי חלב.

נשאל: מה הפתרון בכל אחד מהסיפורים? בסיפור הראשון – ייבוש השלולית. בסיפור השני – מניעת מוצרי חלב מהאח האלרגי.

נשאל: מה המשותף בין הסיפורים? המשותף הוא הצורך למצוא פתרון שיחסל את הבעיה. לא פתרון שיטפל בסימני הבעיה. ייבוש השלולית ימנע את דגירת היתושים. הימנעות ממוצרי חלב תמנע את בעיית הצינון. עד עכשיו טיפלנו בסימני המחלה. מעכשיו צריך לטפל בגורמים לבעיה וכך לחסל אותה.

ניזכר במה שלמדנו עד כה בפרק ו: ישנו חטא – עונש (מדיין ועמלק ובני קדם) – תשועה (כנראה על ידי גדעון). ומה התשועה? **נשמע תשובות** מהילדים. צפוי שיציעו (גם לפי מה שלמדו עד עכשיו), שגדעון צריך לצאת ולהילחם במדיינים ושותפיהם. **נשאל:** האם מדיין הם הבעיה או הסימנים של הבעיה? האם הם ה'אלרגיה' או ה'צינון'? **נכון את השיחה** להבנה כי המדיינים הם סימני הבעיה. הבעיה לא מתחילה במדיינים אלא ב... חטאיהם של בני ישראל. **נשאל:** מה היו החטאים? תשובה: עבודה זרה. **נשאל:** אז לפי זה – מה צריך לעשות עכשיו? תשובה: לבער את העבודה הזרה.

נשאל: מה גדעון יכול לעשות עכשיו? ונשמע תשובות שונות.

בואו נקרא את הפסוקים ונראה מה עשה גדעון.

עיון בפסוקים:

נקרא פסוקים כה – כח: המעשה.

פסוקים אלה קשים להבנה, ולכן המורה מספר בכיתה במילותיו שלו. גדעון הצטווה על ידי ה' לעשות כמה פעולות.

1. לקחת שני פרים שפוטמו לעבודה זרה.
  2. להרוס את מזבח הבעל
  3. לכרות את האשרה שמעליו
  4. לבנות מזבח לה'
  5. להקריב על המזבח את הפר השני (שפוטם לע"ז במשך שבע שנים).
- [תוך כדי ההסבר נוכל להסתייע במצגת שבנספח להבהרת המושגים מזבח ואשרה. במצגת יש הרחבה של 'מכשירי עבודה זרה' על פי פסוקים בספר דברים בהם אנו מצווים להרוס מכשירים אלו. מכאן נלמד שגדעון עשה מה שכתוב בתורה].
- נסביר שבפעולות אלה גדעון גם מכרית את העבודה זרה, וגם בונה מזבח לה'. התרחקות מהרע ועשיית הטוב.

נשאל: למה לדעתכם לקח גדעון עשרה אנשים מעבדיו? (כנראה לקח לעזרה) ולמה עשה את המעשה הזה בלילה? (כתוב בפירוש שגדעון חשש מאנשי עירו). ייתכן שיתפתח דיון סביב זה שגדעון נתן את המזבח של אביו. מה הוא אומר לאביו מה לעשות? איך זה מסתדר עם כיבוד ההורים שראינו בתחילת הפרק? נכוון את הדיון לכך שגדעון עשה זאת בציווי ה', וגם על פי הכתוב בתורה. גדעון, אמנם, חשש, אבל בכל זאת פעל ועשה כדבר ה' ביד המלאך. (עובדה היא שלמחרת אביו הגן עליו מפני אנשי עירו, כי הבין שגדעון צודק במעשהו.)

פסוקים כח – ל: למחרת בבוקר .

לפני שנספר, נשאל את הילדים, מה לדעתכם קרה למחרת בבוקר? מי קם לראות מה קרה? ולאחר שנשמע תשובותיהם - נספר.

- אנשי עפרה קמו בבוקר וגילו את ניתוח המזבח וכריתת האשרה. הם כועסים מאוד ומבקשים מיואש להוציא אליהם את גדעון כדי להרגו.
- נלמד את תשובתו של יואש, פסוק לא': "וַיֹּאמֶר יוֹאֵשׁ לְכָל אֲשֶׁר-עָמְדוּ עִלָּיו הַאֲתָם תִּרְיֹבֶן לְבַעַל אִם-אֲתָם תּוֹשִׁיעוּן אוֹתוֹ אֲשֶׁר יָרִיב לוֹ יוֹמֵת עַד-הַבֹּקֶר אִם-אֶלֹהִים הוּא יָרִיב לוֹ כִּי נִתְּן אֶת-מִזְבְּחוֹ". - יואש, למעשה, מתייצב לימינו של גדעון, ובכך 'הופך את עורו'. אמש – היה בחצרו מזבח לבעל ומעליו אשרה. והיום – מבין את אפסות האלילים האלה, ואומר לאנשי עפרה: 'אם אלוהים הוא – ירב לו'. כלומר, אם יש בו אלוהות – יריב בעצמו את ריבו. (מצודת דוד, לא) בפסוק זה כדאי להתמקד גם בלשון הכתוב.

הצעות להמחשה:

- מצגת מכשירי עבודה זרה
- כתיבת דף מיומנו של יואש, בבוקר לאחר ניתוח המזבח.

מסרים והפנמה:

- גדעון מטפל בשורש הבעיה – במוקד החטא, טרם יטפל באויב.
- גדעון מקיים את מה שכתוב בתורה – להרוס מזבחות ולגדע אשרות.
- גדעון פועל על אף חששו מאנשי עירו.

סיכום:

למדנו כיצד טיפל גדעון בשורש הבעיה. שהרי לא ייתכן שה' יעזור לעמו, אם לא עשו מעשה מהכיוון שלהם. מיגור עבודה זרה הוא תנאי לעזרת ה' מול האויבים המציקים.

